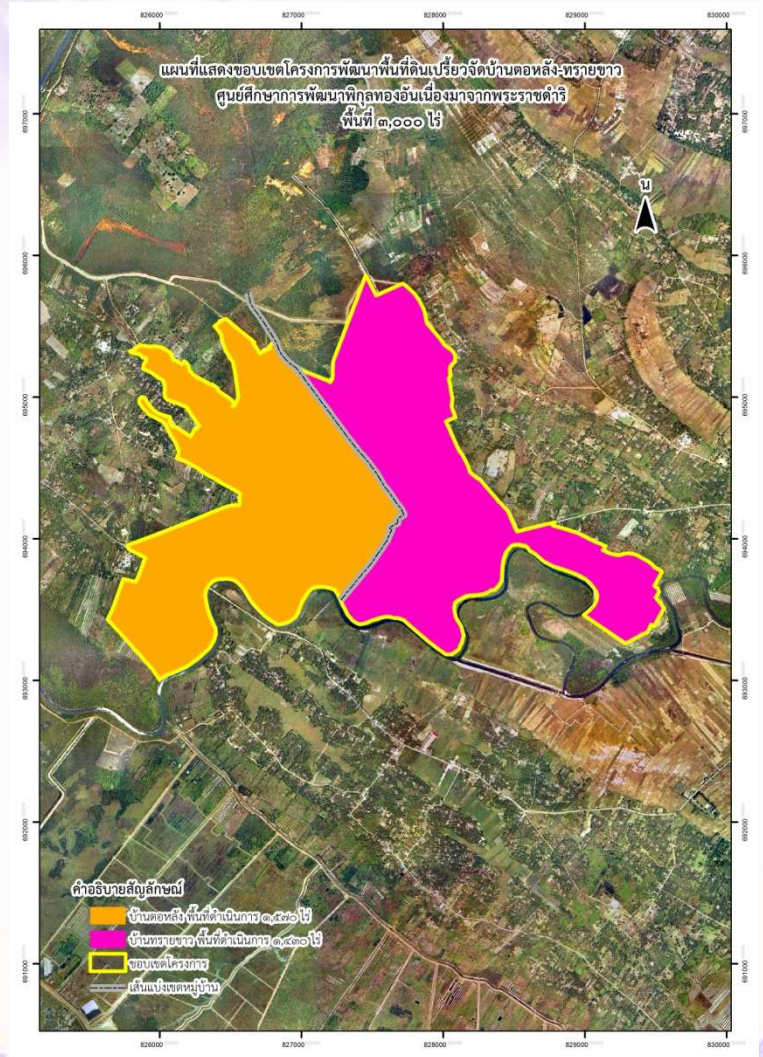

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง-ทรายขาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๒,๓ ตำบล ไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง-ทรายขาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระราชเสาวนีย์ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ ดินเปรี้ยวจัดเพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถปลูกข้าวได้ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๓,๐๐๐ ไร่ มีประชากรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑๒๕ ครัวเรือน ๕๐๙ ราย ประกอบด้วย ๒ พื้นที่ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง ตั้งอยู่ที่หมู่ ๓ ตำบลไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๗๐ ไร่

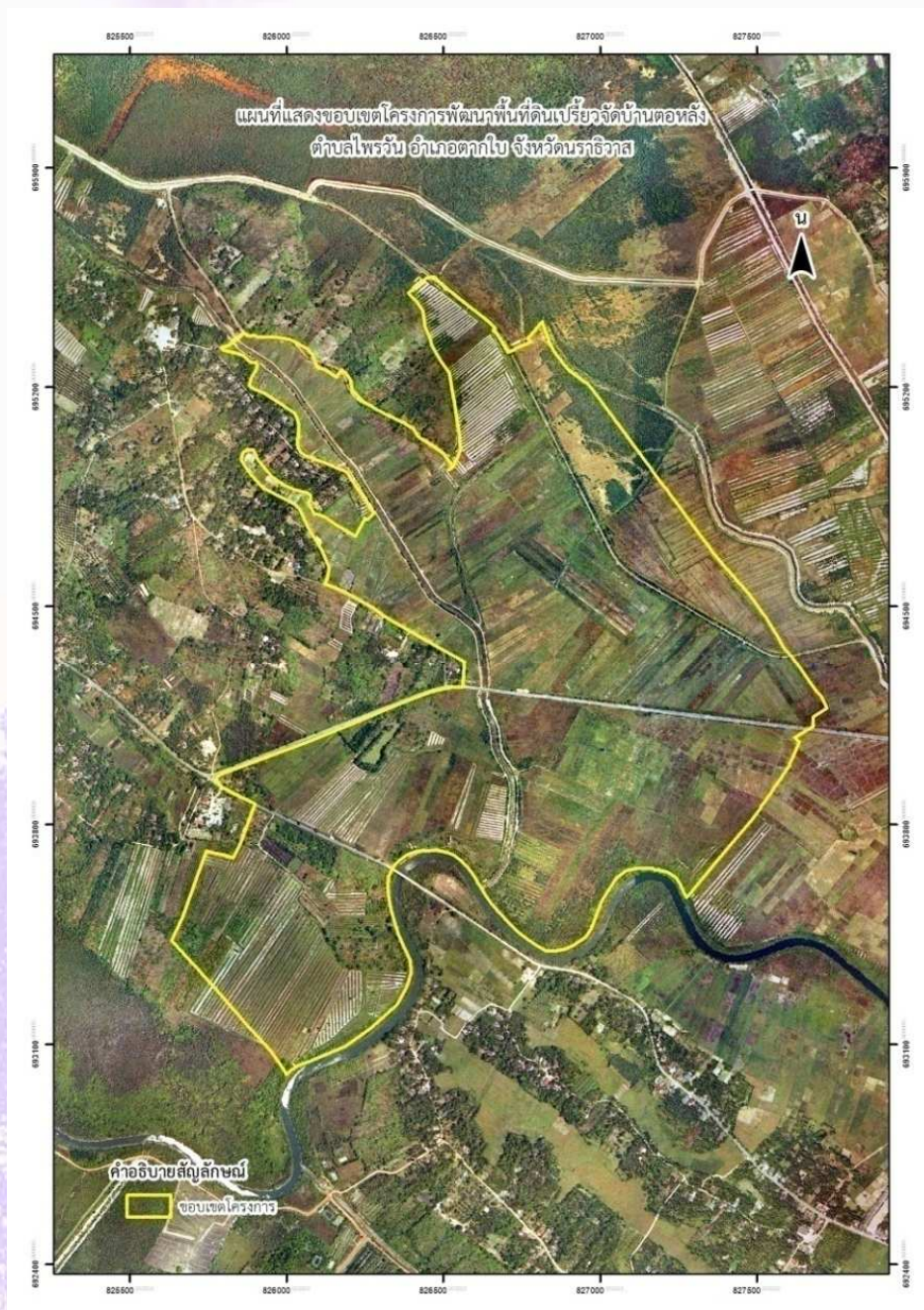
(๒) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ ตำบลไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๔๓๐ ไร่

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง หมู่ที่ ๓ ตำบลไพรวัน อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลไพรวัน อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๗๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๔๖๕ ไร่ และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม แหล่งน้ำ ชุมชน จำนวน ๑๐๕ ไร่ มีประชากรที่เข้าร่วมโครงการ ๗๓ ครัวเรือน ๓๑๒ ราย ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ

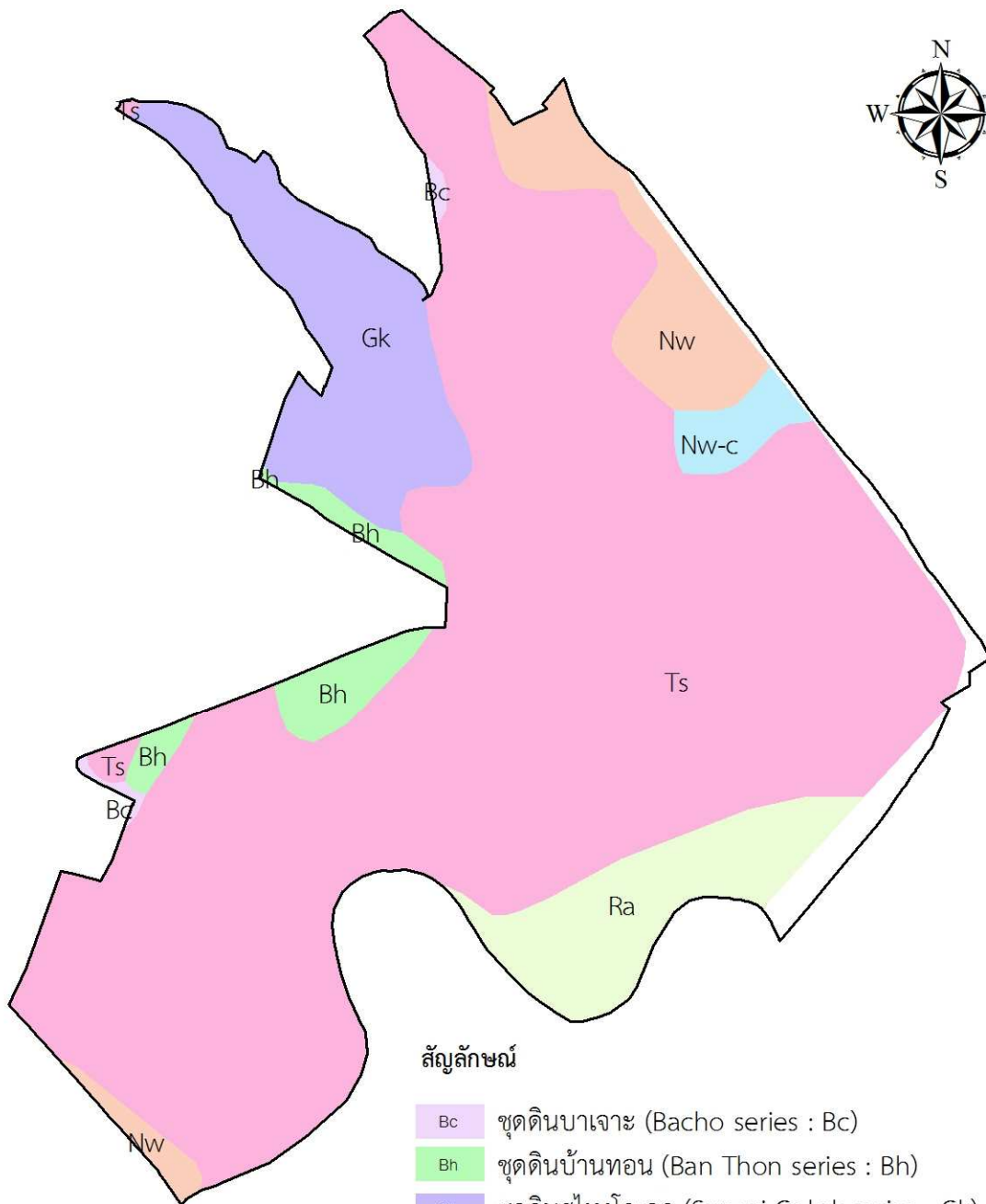
สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านตอหลัง มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มต้ำน้ำท่วมขัง ส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวจัด ลักษณะเป็นดินเปรี้ยวจัด ๑,๒๑๖ ไร่ ดินกรด จำนวน ๑๖๔ ไร่ ดินพรุ จำนวน ๑๓๓ ไร่และดินพื้นที่ดอน ๗๗ ไร่ พื้นที่บ้านตอหลังประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๖ ชุดดิน ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะและสมบัติดิน	ค่าpH
ชุดดินสุโข-ลก (Gk)	ดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทา ดินล่างเป็นดินเหนียวปนทราย มีสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล และสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างถัดไปมีเนื้อดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนทราย มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล ปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๐-๖.๕)	๔.๕ - ๖.๐
ชุดดินบาเจาะ (Bc)	ดินทรายลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองปนแดง	๕.๕ - ๖.๐
ชุดดินนราธิวาส (Nw)	ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) มากกว่า ๗๕ % มีความหนา มากกว่า ๑๓๐ ซม. ดินชั้นล่างอาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลมีสารไพไรท์ (FeS ₂) มากกว่า ๒ % หรือมีซัลเฟอร์มากกว่า ๐.๗๕ % ดินล่างมีสารไพไรท์มากจะถูกเติมออกซิเจนแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน (acid sulfate soil)	น้อยกว่า ๔.๐
ชุดดินระแงะ (Ra)	ดินลึก ดินบนเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงดินนี้จะเป็กรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วถ้ามีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานาน	๔.๐ - ๕.๕
ชุดดินตันไทร (Ts)	ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลือง มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite: FeS ₂) มาก มีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากดินนี้ไม่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าว (jarosite mottles)	๔.๐ - ๕.๕
ชุดดินบ้านทอน (Bh)	ดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่าง	๕.๕ - ๖.๐

แผนที่แสดงชุดดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านต่อหลัง หมู่ที่ ๓ ตำบลไพรวัน อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนราธิวาส

สัญลักษณ์

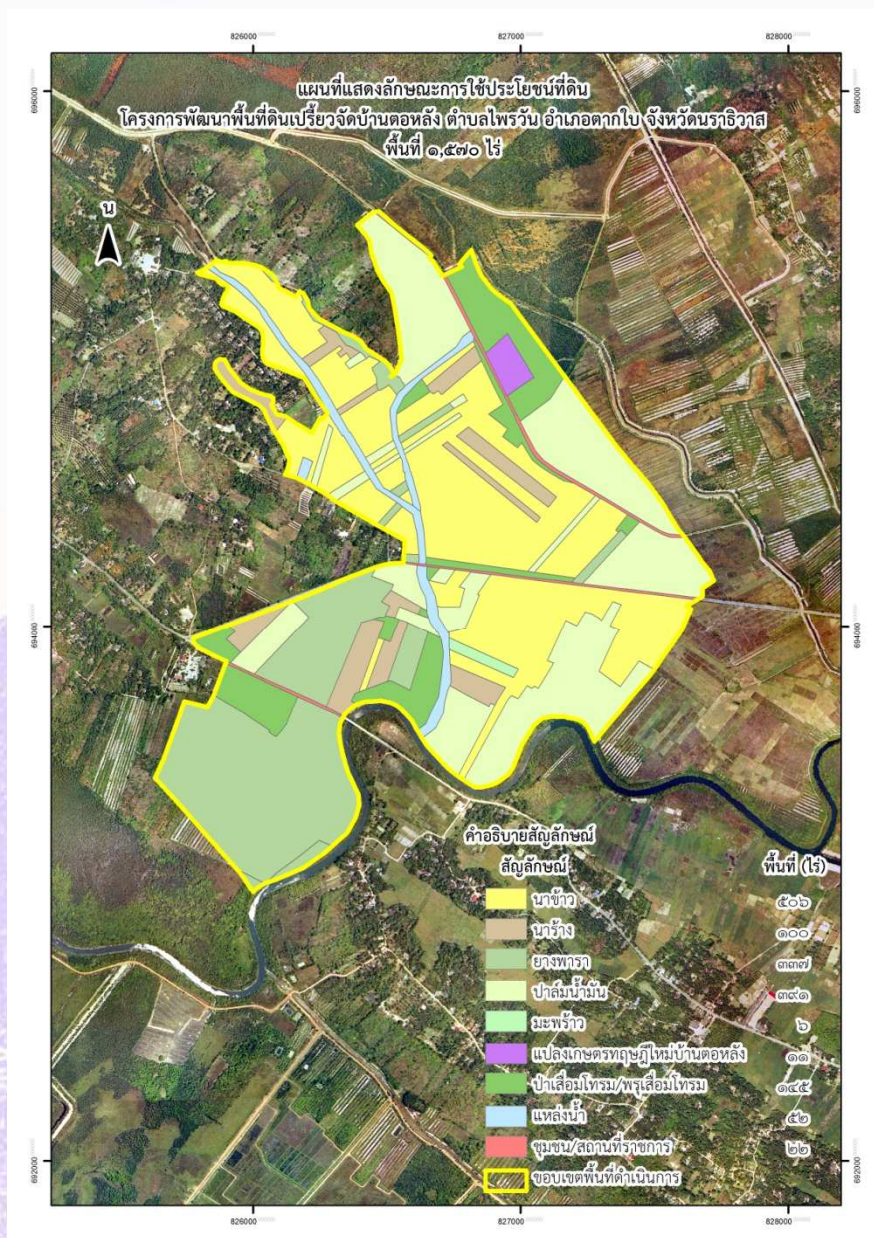
- Bc ชุดดินบาเจาะ (Bacho series : Bc)
- Bh ชุดดินบ้านทอน (Ban Thon series : Bh)
- Gk ชุดดินสungsai-ลก (Sungai Golok series : Gk)
- Nw ชุดดินนราธิวาส (Narathiwat series : Nw)
- Nw-c ดินนราธิวาสประเภทที่ใช้ทำการกสิกรรม (Narathiwat, cultivated phase : Nw-c)
- Ra ชุดดินระแงะ (Rangae series : Ra)
- Ts ชุดดินตันไทร (Thon Sai series : Ts)

 ขอบเขตโครงการ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านตอหลัง มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๗๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๑,๓๕๑ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม ๑๔๕ ไร่ แหล่งน้ำ ๕๒ ไร่ แหล่งชุมชน ๒๒ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ทำนาข้าว ๕๐๖ ไร่ รองลงมาปลูกปาล์มน้ำมัน ๓๙๑ ไร่ ยางพารา มะพร้าว นาร้าง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)
นาข้าว	๕๐๖
นาร้าง	๑๐๐
ยางพารา	๓๓๗
ปาล์มน้ำมัน	๓๙๑
มะพร้าว	๖
แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่	๑๑
ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม	๑๔๕
แหล่งน้ำ	๕๒
ชุมชน/สถานที่ราชการ	๒๒

การประกอบอาชีพ

ประชากรทั้งหมดประกอบอาชีพทำการเกษตร ๗๓ ครั้วเรือน (๑๐๐%)

อาชีพ	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ทำการเกษตร	๗๓	๑๐๐

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในปี ๒๕๖๑ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พบว่า รายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๙๒,๗๑๘.๘๐ บาท/คน/ปี โดยพบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง ๗๕,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๒๘ ครั้วเรือน (๓๘%) รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยช่วง ๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๑๘ ครั้วเรือน (๒๕%)

รายได้	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐	๑๐	๑๔
๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๑๘	๒๕
๕๐,๐๐๑ - ๗๕,๐๐๐	๑๓	๑๘
๗๕,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒๘	๓๘
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐	๔	๕

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านตอหลัง ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิเช่น การไถเตรียมพื้นที่ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ เพื่อปรับสภาพพื้นที่ทำกินราษฎรให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร การก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทาง ลำเลียง ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยส่งเสริมและจัดหลักสูตรโครงการฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่างๆ อาทิ เช่น ด้านการเกษตร การปรับปรุงบำรุงดิน ส่งเสริมการปลูกข้าว โดยเน้นเป็นพันธุ์พื้นเมือง ให้ความสอดคล้องกับ สภาพพื้นที่หมู่บ้าน และความต้องการของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่ ดังนี้

๑) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การปั้นคันนา)
- (๒) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ไถเตรียมพื้นที่เพื่อทำนา) ๖๘๙ ไร่
- (๓) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง)
- (๔) กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๕.๓๓ กิโลเมตร เพื่อเป็น เส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร
- (๕) การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด
- (๖) สำรวจพื้นที่เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนา พร้อมเก็บตัวอย่างดินมาวิเคราะห์

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

- (๑) จัดทำแปลงสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยว เพื่อปลูกข้าวสาธิตการใช้หินปูนฝุ่นปรับปรุงดิน เปรี้ยวเพื่อปลูกข้าวและแปลงเปรียบเทียบพันธุ์ข้าวในพื้นที่ของเกษตรกรพื้นที่ ๓ ไร่
- (๒) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทอผ้าศิลปาชีพ กลุ่มทอผ้าลายดอก กลุ่มทำนา และกลุ่ม ปลูกผัก
- (๓) ส่งเสริมการปลูกข้าว โดยเน้นเป็นพันธุ์พื้นเมือง เช่น จันท์เต๊ะ จันท์หอม หอมกระดังงา ลูกนก ลูกแดง แก่นจันท์ เป็นต้น
- (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนปุ๋ยเคมี ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ และ ๔๖-๐-๐ อัตรา ๘ กิโลกรัมต่อไร่ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- (๕) ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะ เช่น ริมถนน และคูคลอง
- (๖) สาธิตและแนะนำการปลูกพืชปุ๋ยสด เพื่อปรับปรุงดินก่อนทำการเพาะปลูก
- (๗) สาธิตและแนะนำการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งสาธิตและ แนะนำการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานสำหรับปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร
- (๘) ส่งเสริม และสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ให้แก่เกษตรกร
- (๙) อบรมและส่งเสริมการปลูกพืชผัก ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เพื่อบริโภคและขายสร้างรายได้ ในครัวเรือน
- (๑๐) อบรมการพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกรในพื้นที่และร่วมวางแผนการเพาะปลูกพืช

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านต่อหลัง ตำบลไพรวัน อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

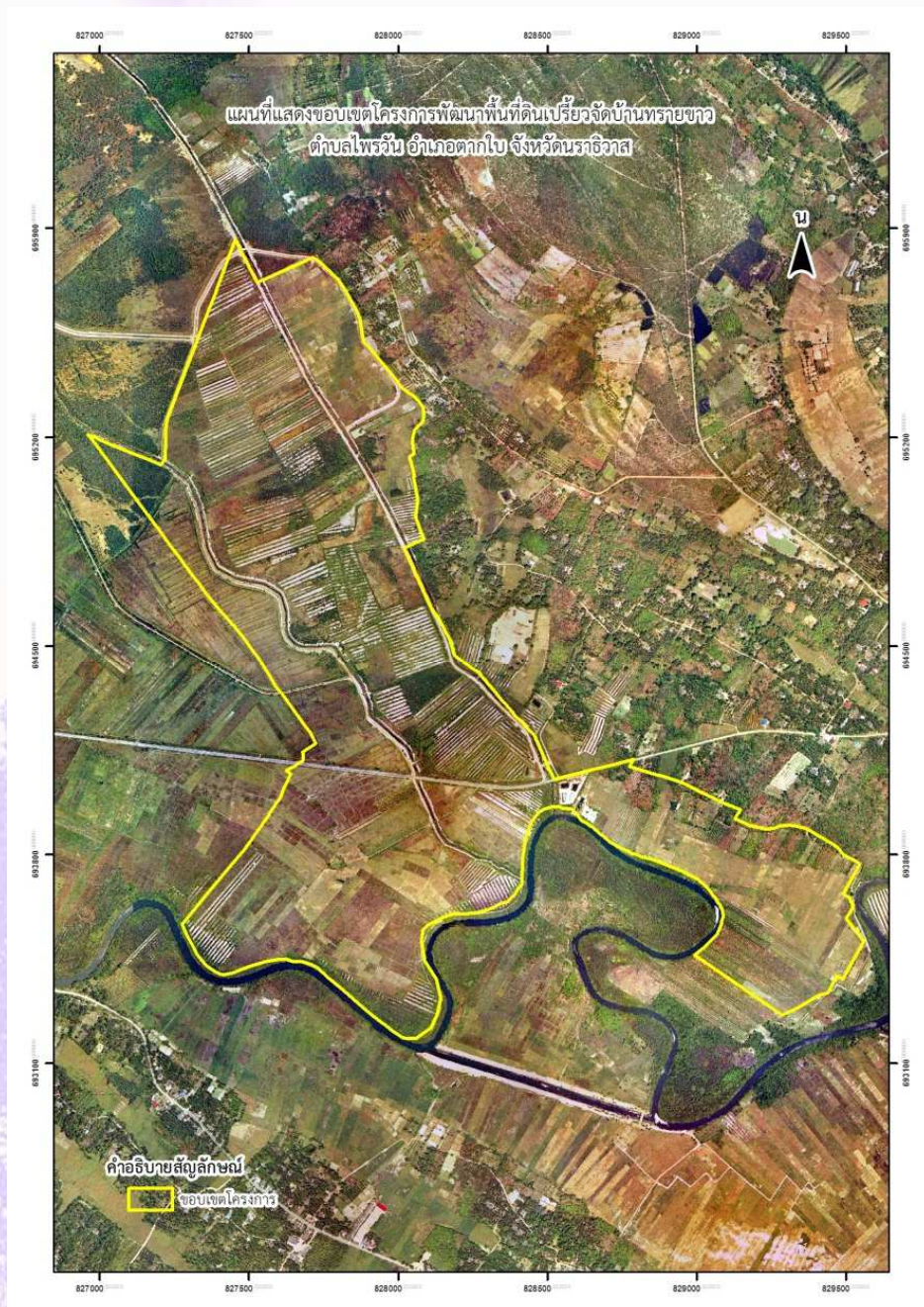
คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคั่นนา) พื้นที่ ๖๘๙ ไร่
- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) พื้นที่ ๖๗๐ ไร่
- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๕.๓๓ กิโลเมตร
- ขอบเขตโครงการฯ พื้นที่ ๑,๕๗๐ ไร่

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว หมู่ที่ ๒ ตำบล ไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลไพรวัน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๔๓๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๒๗๙ ไร่ และเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ทุ่งหญ้า แหล่งน้ำ ชุมชน/สถานที่ราชการ ๑๕๑ ไร่ มีประชากรที่เข้าร่วมโครงการ ๕๒ ครัวเรือน ๑๙๗ ราย นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด

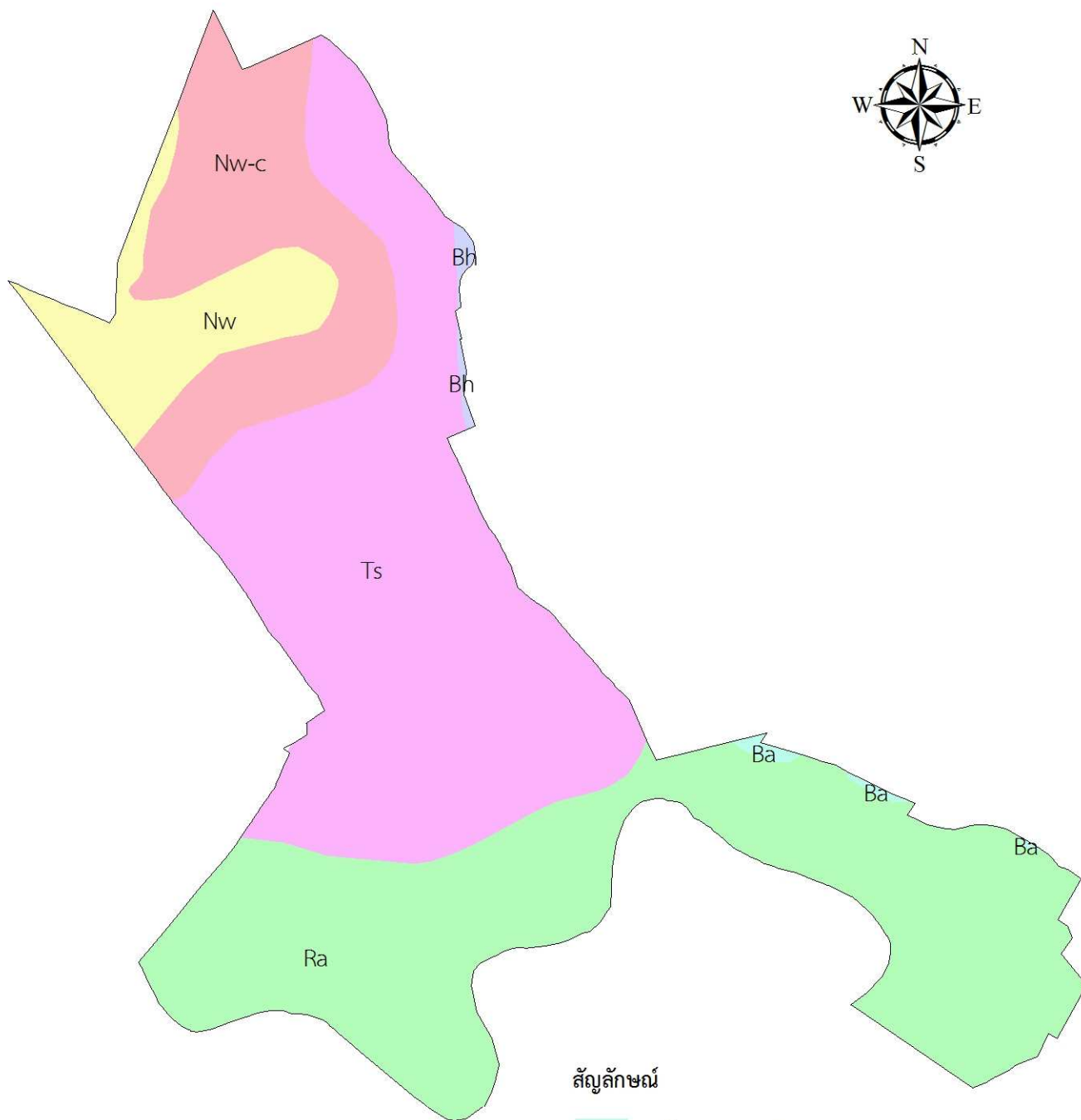

สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วมขัง ดินเป็นดินเหนียว ส่วนใหญ่เป็นดินเปรี้ยวจัด บางส่วนของเป็นพื้นที่เป็นอินทรีย์ ในพื้นที่โครงการประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๕ ชุด ดิน ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะและสมบัติดิน	ค่า pH
ชุดดินบางนารา (Ba)	ดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว สีเทาหรือสีเทาปนน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลตลอดทุกชั้นดิน	๕.๕ - ๖.๕
ชุดดินบ้านทอน (Bh)	ดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมิเนียมหรือมีเหล็กด้วย	๕.๕ - ๖.๐
ชุดดินตันไทร (Ts)	ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลือง มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถัน (pyrite: FeS ₂) มาก มีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากดินนี้ไม่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าว (jarosite mottles)	๔.๐ - ๕.๕
ชุดดินนราธิวาส (Nw)	ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) มากกว่า ๗๕ % มีความหนา มากกว่า ๑๓๐ ซม. ดินชั้นล่างอาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลมีสารไพไรต์ (FeS ₂) มากกว่า ๒ % หรือมีซัลเฟอร์มากกว่า ๐.๗๕ % ดินล่างมีสารไพไรต์มากจะถูกเติมออกซิเจนแปรสภาพเป็นกรดกำมะถัน (acid sulfate soil)	น้อยกว่า ๔.๐
ชุดดินระแงะ (Ra)	ดินลึก ดินบนเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ มีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงดินนี้จะเป็กรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วถ้ามีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานและติดต่อกันหลายๆ ปี	๔.๐ - ๕.๕

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว หมู่ ๒ ตำบลไพรวัน อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนราธิวาส

สัญลักษณ์

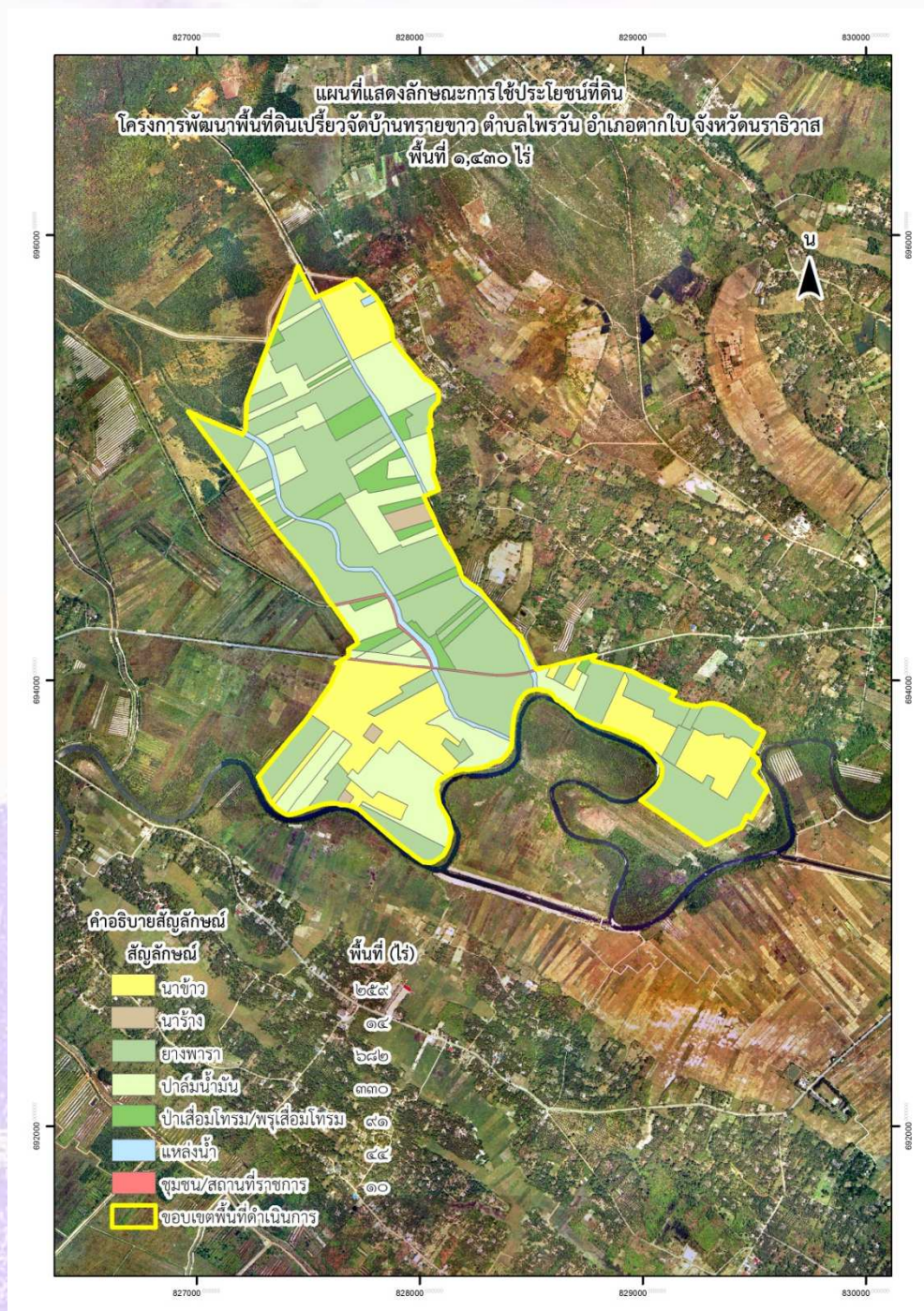
- ชุดดินบางนารา (Bang Nara series : Ba)
- ชุดดินบ้านทอน (Ban Thon series : Bh)
- ชุดดินนราธิวาส (Narathiwat series : Nw)
- ดินนราธิวาสประเภทที่ใช้ทำการกสิกรรม (Narathiwat, cultivated phase : Nw-c)
- ชุดดินระแงะ (Rangae series : Ra)
- ชุดดินตันไทร (Thon Sai series : Ts)

ขอบเขตโครงการ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๔๓๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๑,๒๘๕ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม พรุเสื่อมโทรม ที่ลุ่ม ทุ่งหญ้า ๙๑ ไร่ แหล่งน้ำ ๔๔ ไร่ และชุมชน สถานที่ราชการ ๑๐ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกยางพารา ๖๘๒ ไร่ รองลงมาเป็นการทำนาข้าว ๒๕๙ ไร่ ปาล์มน้ำมัน และเป็นพื้นที่นาร้าง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)
นาข้าว	๒๕๙
นาร้าง	๑๔
ยางพารา	๖๘๒
ปาล์มน้ำมัน	๓๓๐
ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม	๙๑
แหล่งน้ำ	๔๔
ชุมชน/สถานที่ราชการ	๑๐

การประกอบอาชีพ

ประชากรทั้งหมดประกอบอาชีพทำการเกษตร ๗๓ ครั้วเรือน (๑๐๐%)

อาชีพ	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ทำการเกษตร	๔๒	๑๐๐

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในปี ๒๕๖๑ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พบว่า รายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๗๓,๔๘๙.๕๙ บาท/คน/ปี โดยพบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง ๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๒๖ ครั้วเรือน (๕๐%) รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท/คน/ปี จำนวน ๑๖ ครั้วเรือน (๓๐%)

รายได้	ครั้วเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐	๑๖	๓๐
๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐	๒๖	๕๐
๕๐,๐๐๑ - ๗๕,๐๐๐	๖	๑๒
๗๕,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒	๔
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐	๒	๔

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิเช่น การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ เพื่อปรับสภาพพื้นที่ทำกินราษฎรให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยส่งเสริมและจัดหลักสูตรโครงการฝึกอบรมวิชาชีพด้านต่างๆ อาทิเช่น ด้านการเกษตร ส่งเสริมการปรับปรุงดินเปรี้ยว ส่งเสริมการปลูกข้าว ให้มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่หมู่บ้าน และความต้องการของเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่ดังนี้

๑) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การป้อนคันนา) ๓๐๒ ไร่
- (๒) ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) ๘๓๘ ไร่
- (๓) กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๐.๗๓ กิโลเมตร เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร
- (๔) การขุดลอกคู-คลองส่งน้ำ เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่และกักเก็บน้ำจัดไว้ให้เกษตรกรใช้ทำการเพาะปลูก
- (๕) การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด
- (๖) สำรวจพื้นที่เพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนา พร้อมประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

- (๑) จัดทำแปลงสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยว เพื่อปลูกข้าวสาธิตการใช้หินปูนฝุ่นปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าวและแปลงเปรียบเทียบพันธุ์ข้าวในพื้นที่ของเกษตรกรพื้นที่ ๓ ไร่
- (๒) ส่งเสริมการปลูกข้าว โดยเน้นเป็นพันธุ์พื้นเมือง เช่น จันทร์เต๊ะ จันทร์หอม หอมกระดังงา ลูกนก ลูกแดงแก่นจันทร์ เป็นต้น
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนปุ๋ยเคมี ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ และ ๔๖-๐-๐ อัตรา ๘ กิโลกรัมต่อไร่ ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
- (๔) ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะพื้นที่สาธารณะ เช่น ริมถนน และคูคลอง
- (๕) สาธิตและแนะนำการปลูกพืชปุ๋ยสด เพื่อปรับปรุงดินก่อนทำการเพาะปลูก
- (๖) สาธิตและแนะนำการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งสาธิตและแนะนำการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานสำหรับปรับปรุงดินเพื่อการเกษตร
- (๗) ส่งเสริม และสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้ให้แก่เกษตรกร
- (๘) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปลูกผัก ๒๔ ราย กลุ่มทอผ้าฝ้าย ๔๒ ราย กลุ่มทอผ้าลายดอก ๘ ราย กลุ่มเลี้ยงปลา ๑๕ ราย และกลุ่มจัดทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ ๑๕ ราย
- (๙) อบรมและส่งเสริมการปลูกพืชผัก ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เพื่อบริโภคและขายสร้างรายได้ในครัวเรือน
- (๑๐) อบรมการพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกรในพื้นที่และร่วมวางแผนการเพาะปลูกพืช

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดบ้านทรายขาว ตำบลไพรวัน อำเภอดงรัก จังหวัดนราธิวาส

คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคันนา) พื้นที่ ๓๐๒ ไร่
- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) พื้นที่ ๘๓๘ ไร่
- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๐.๗๓ กิโลเมตร
- ขอบเขตโครงการฯ พื้นที่ ๑,๔๓๐ ไร่